

Pla estratègic
dels **espais litorals** de la ciutat

**Avaluació i tendències dels sectors amb
major potencial socioeconòmic del
litoral**

Juliol de 2018

Gerència Municipal
Direcció de l'Oficina estratègica de l'àmbit litoral

B
BC
BN

Continguts

01. Introducció

02. El comerç a l'engròs i al detall

- El comerç, una activitat econòmica arrelada a la ciutat
- La cadena de valor del comerç
- Les tendències del sector
- El balanç de l'activitat del comerç a l'engròs al litoral de Barcelona
- El balanç de l'activitat del comerç al detall al litoral de Barcelona

03. La restauració

- La restauració
- La cadena de valor de la restauració
- Les tendències del sector
- El balanç de l'activitat de la restauració al litoral de Barcelona

Continguts

04. La Pesca

- La pesca: activitat econòmica i forma de vida
- La pesca a Barcelona
- La comercialització del peix
- La cadena de valor de la pesca
- El balanç de l'activitat pesquera a Barcelona
- Les tendències del sector

05. El sector marítim i nàutic

- Descripció del sector marítim
- La cadena de valor del transport marítim
- El balanç del transport marítim
- Les tendències del transport marítim
- Descripció del sector de la nàutica esportiva i d'esbarjo
- La cadena de valor de la nàutica esportiva i d'esbarjo
- El balanç de l'activitat de la nàutica esportiva i d'esbarjo a Barcelona
- Les tendències del sector nàutic

01

Introducció

B

Introducció

Un cop estudiats els sectors d'activitats econòmiques que són presents al litoral (veure apartat 3.2), escau analitzar aquelles activitats que tenen un major potencial per al foment d'una economia arrelada i social.

El sector del comerç, del turisme i la restauració són innegablement alguns dels aspectes importants que caracteritzen el litoral barceloní. Durant els darrers temps han esdevingut un dels trets identitaris de la ciutat a més d'una peça clau de desenvolupament i de vertebració de l'economia de la ciutat. Tanmateix, els sectors més propers a la condició intrínseca del litoral són la Pesca i el Sector Nàutic i Marítim, els que en conjunt integren el que anomenem Economia Blava. És interessant saber quina és la situació actual en la qual s'emmarquen aquests sectors dins de l'economia barcelonina, el seu pes dins d'una estratègia orientada a la maritimització del litoral de la ciutat.

02

El comerç a l'engròs i al detall

B

El comerç, una activitat econòmica arrelada a la ciutat

El comerç a Barcelona ha estat un element bàsic de desenvolupament al llarg dels segles i part essencial dels trets identitaris de la ciutat. La diversitat en l'activitat comercial és part del model de qualitat urbana i ha condicionat la configuració del desenvolupament urbanístic i social.

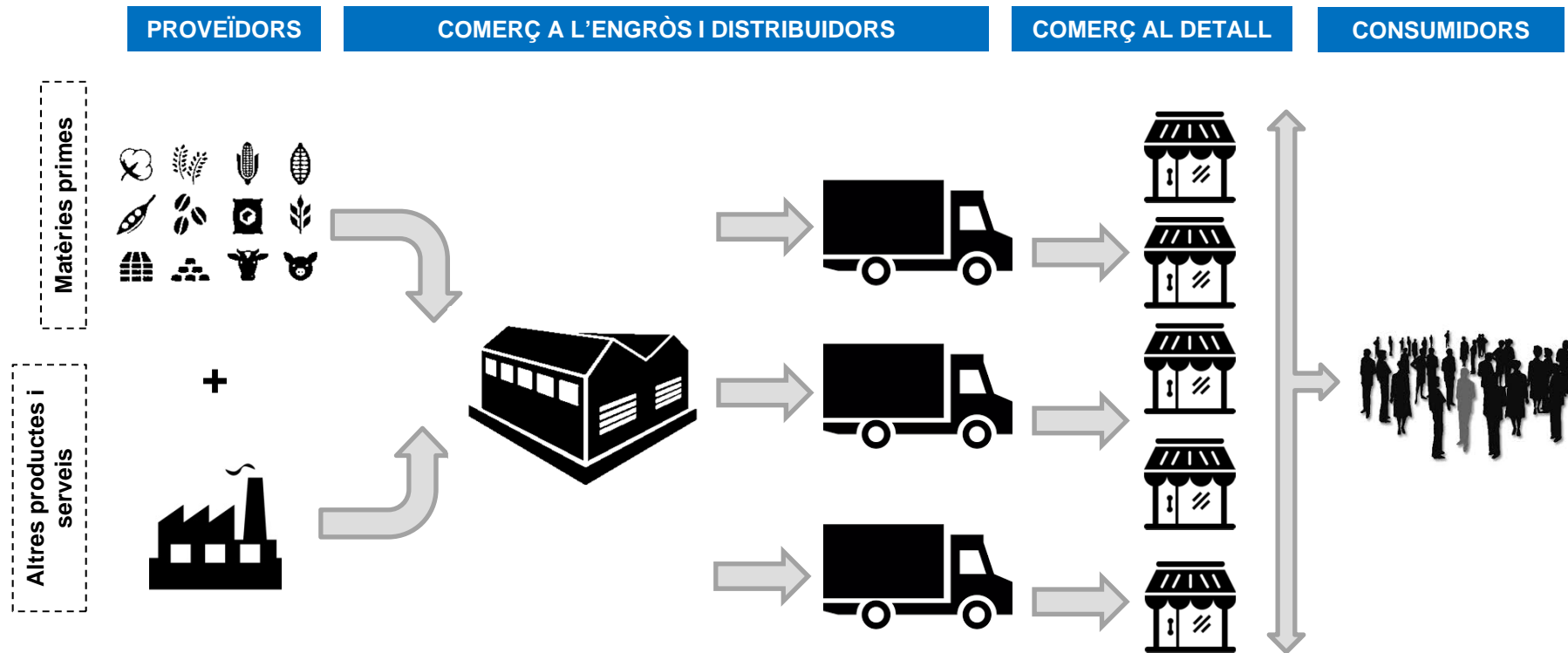
Avui en dia la oferta comercial de Barcelona està basada en la combinació del comerç tradicional d'origen familiar, grans marques internacionals i comerç innovador. Tots contribueixen a crear un model de ciutat única i de comerç reunits en gremis, associacions, eixos comercials, mercats municipals, etc.

L'Ajuntament de Barcelona considera el comerç un valor de qualitat i creixement econòmic. En aquest sentit, l'administració treballa per fer del comerç una peça clau de vertebració de la ciutat que promogui una ciutat dinàmica, emprenedora i socialment cohesionada a través de la promoció del model associatiu en el sector comercial, del comerç de proximitat, de la defensa del valor social del comerç, del reforç del seu dinamisme, de la innovació i de l'adaptació permanent, etc.

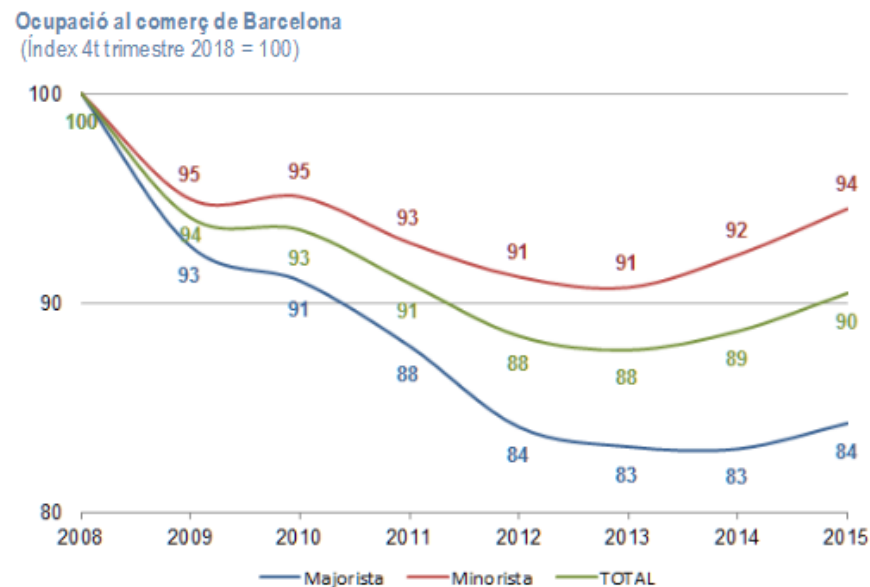
La cadena de valor del comerç

Les tendències del sector

El comerç a la ciutat de Barcelona mostra clars indicis de recuperació amb un creixement de l'ocupació del 2% i de la facturació de l'1,9%, que són especialment importants atès que amb 146.000 treballadors i uns 34.250 milions d'euros de facturació, representen el 15% de l'ocupació i del PIB de la ciutat de Barcelona.

*Nota: Afiliats als règims general i d'autònoms de la Seguretat Social.
Font: Elaboració del Departament d'Estudis d'Ocupació, Empresa i Turisme de l'Ajuntament de Barcelona en base a dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.*

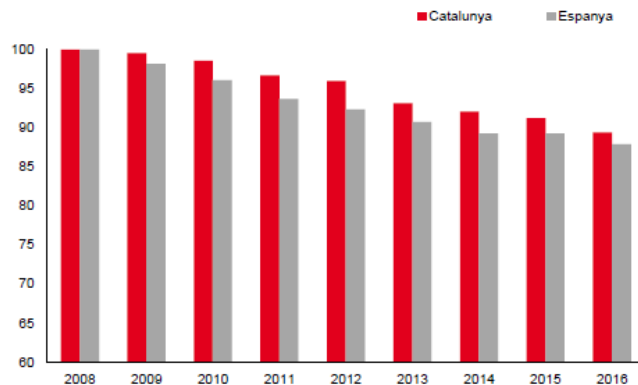

Les tendències del sector

Tanmateix, el model històric de teixit de petit i mitjà comerç urbà s'ha vist amenaçat durant les darreres dècades per l'obertura de grans superfícies. Aquest nou model, ha creat tensions amb el petit comerç, que ha vist reduïda la seva quota de mercat.

Catalunya i Espanya – Variació interanual del nombre d'empreses del comerç al detall (índex 100 = 2008)

2008 – 2016. Dades a 1 de gener

73.852 empreses del comerç al detall a Catalunya (1.505 menys que en 2015).

Aquest fet, sumat al canvi d'hàbits dels consumidors, requereix al comerç tradicional l'adaptació a un nou entorn econòmic i cultural.

Gràfic elaborat per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de dades de l'Idescat i INE (DIRCE)

Les tendències del sector

L'accés a Internet ha fet que el comerç electrònic es consolidi i continuï expandint-se. Gairebé una tercera part de la població espanyola compra a través d'Internet (mentre nou anys enrere, ho feina només un 10%).

Evolució del percentatge de barcelonins que han comprat per internet

Tendència creixent de la participació en el comerç electrònic

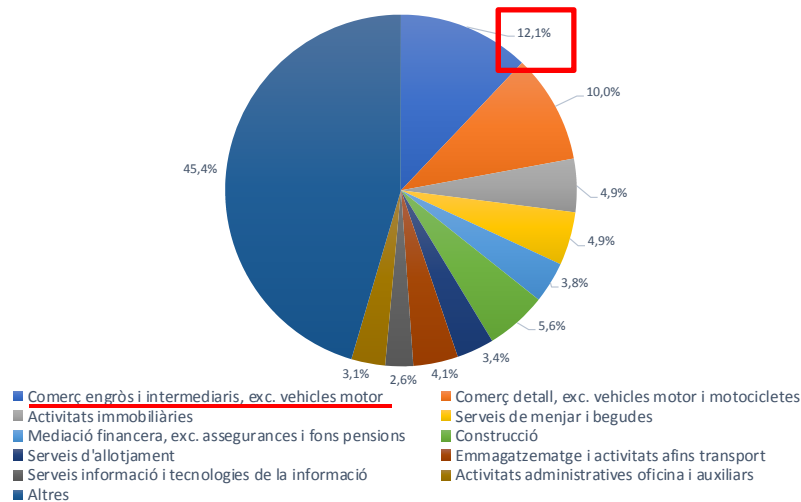
Font. Enquesta Òmnibus Municipal. Direcció de Comerç i Consum. Desembre 2015.

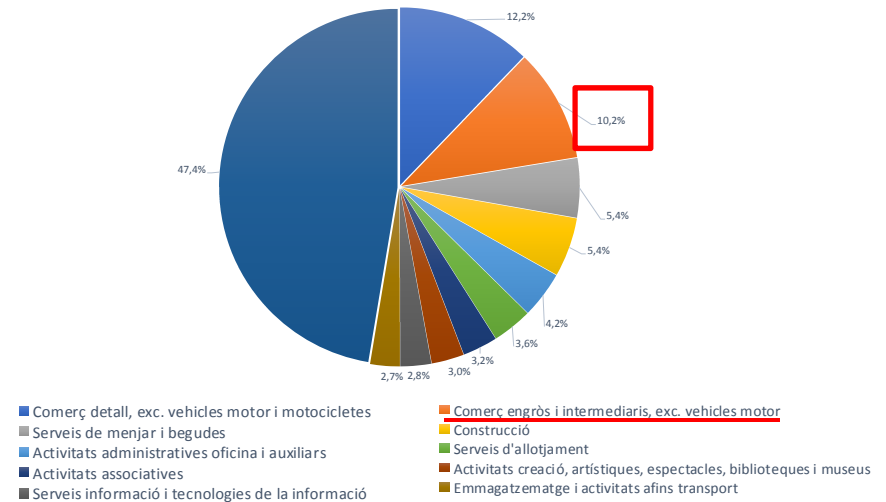
El balanç del sector del comerç a l'engròs al Litoral de Barcelona

L'impacte socioeconòmic del comerç a l'engròs sobre l'economia de la ciutat és molt rellevant. Es tracta de l'activitat que genera un major impacte sobre el Valor Afegit Brut total al litoral (VAB total), 1.945 milions d'euros, el que representa un 12,1% del total del litoral (i un 3,3% del total de la ciutat). En relació a la generació de llocs de treball directes, indirectes i induïts, la revenda de mercaderies a petits comerciants, transformadors, usuaris professionals o altres grans usuaris genera 30.445 llocs de treball, un 10,2% del total del litoral i gairebé un 4% del total de la ciutat. El VAB per treballador se situa significativament per sobre de la mitjana de 57.432 €/treballador d'impacte directe (80.692 €/treballador per el comerç a l'engròs i 74,588 €/treballador per al comerç al detall).

Distribució de l'impacte econòmic total per CCAE* al litoral

Generació de llocs de treball total per CCAE al litoral

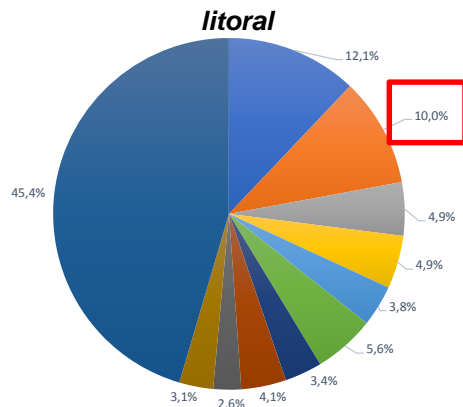
*CCAIE: Codi d'activitat econòmica, IDESCAT.

El balanç del sector del comerç al detall al Litoral de Barcelona

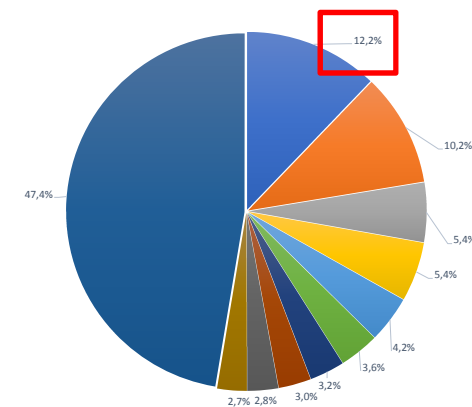
L'impacte socioeconòmic del sector és igualment rellevant. Pel que fa a la generació de Valor Afegit Brut total (VAB total), les activitats de venda de mercaderies en nom propi al públic en general o a petits usuaris al litoral de Barcelona genera un total de 1.615 milions d'euros, un 10% del total del litoral i un 2,7% del total de la ciutat. En relació a la generació de llocs de treball directes, indirectes i induïts, el comerç al detall genera 36.128 llocs de treball, un 12,2% del total del litoral i un 4,5% del total de la ciutat.

Distribució de l'impacte econòmic total per CCAE* al

- Comerç engròs i intermediaris, exc. vehicles motor
- Activitats immobiliàries
- Mediació financera, exc. assegurances i fons pensions
- Serveis d'allotjament
- Serveis informació i tecnologies de la informació
- Altres
- Comerç detall, exc. vehicles motor i motocicletes
- Serveis de menjar i begudes
- Construcció
- Emmagatzematge i activitats afins transport
- Activitats administratives oficina i auxiliars

Generació de llocs de treball total per CCAE al litoral

- Comerç detall, exc. vehicles motor i motocicletes
- Serveis de menjar i begudes
- Activitats administratives oficina i auxiliars
- Activitats associatives
- Serveis informació i tecnologies de la informació
- Comerç engròs i intermediaris, exc. vehicles motor
- Construcció
- Serveis d'allotjament
- Activitats creació, artístiques, espectacles, biblioteques i museus
- Emmagatzematge i activitats afins transport

*CCAIE: Codi d'activitat econòmica, IDESCAT.

03

La restauració

B

La restauració

El sector de la restauració ha tingut històricament un pes molt rellevant en l'economia de la ciutat. Les primeres cases de menjars daten de finals del segle XVIII, quan cuiners italians van importar diversos plats i productes que van integrar a la cuina local. Tanmateix, no va ser fins a principis del segle XIX quan la influència de la cuina francesa va aterrar a la ciutat Comtal, transformant certs locals en llocs de culte culinari que l'emergent burgesia d'aleshores va acollir amb molt entusiasme.

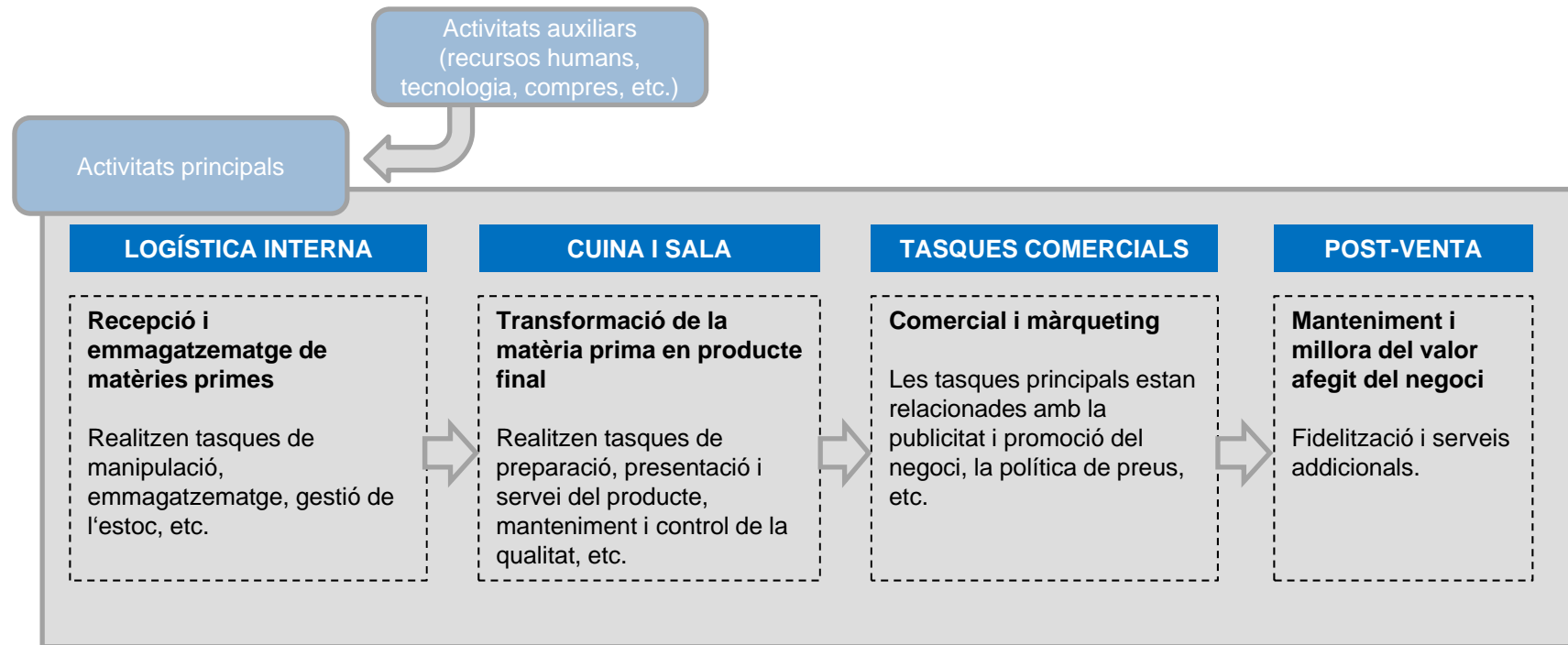
Amb el pas del temps i l'evolució social a la ciutat, s'han incorporat progressivament noves activitats econòmiques al sector que n'han deteriorat la imatge, tot desencadenant problemes de convivència, de seguretat ciutadana entre d'altres.

Per aquest motiu, l'Ajuntament ha posat en marxa una política pública per la restauració que pretén avançar cap a la construcció d'un model de restauració propi de Barcelona que tingui una base de qualitat, proximitat, excel·lència i sostenibilitat.

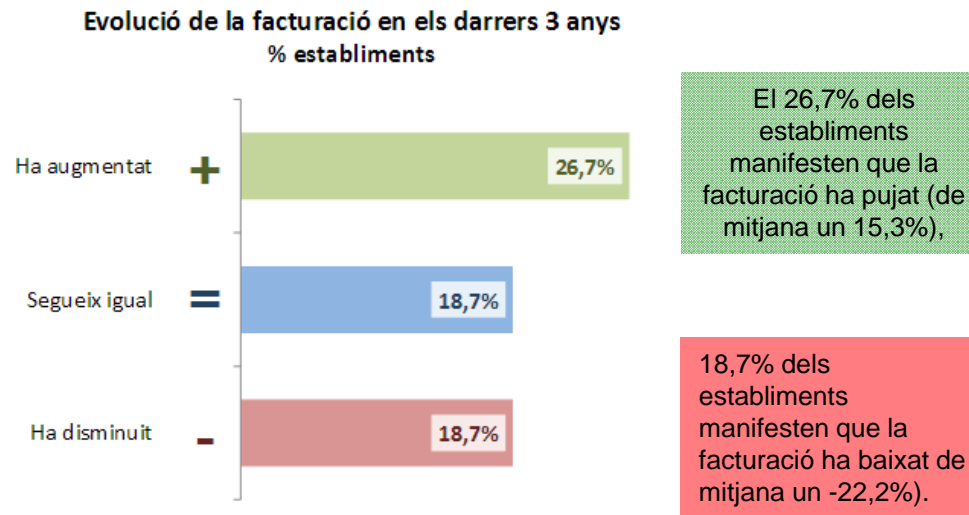
La cadena de valor de la restauració

Les tendències del sector

D'acord amb un anàlisi del sector de la restauració realitzat per l'Ajuntament de Barcelona, l'evolució de la facturació en els darrers anys ha estat molt positiva:

A destacar:

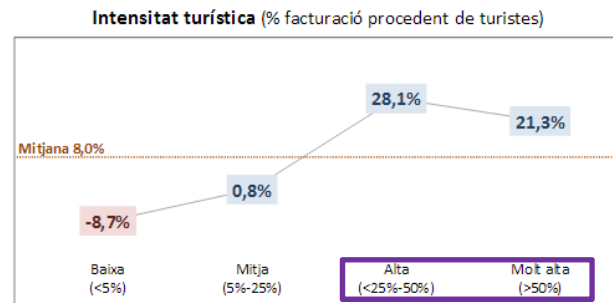
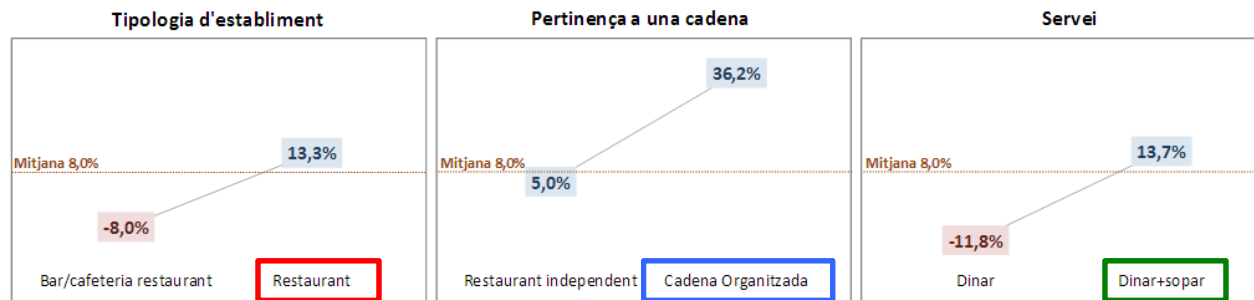
- El 13,3% dels restaurants han incrementat la facturació, mentre que els bars/cafeteria-restaurant han decrescut en un -8,0%.
- Els establiments que pertanyen a cadenes organitzades han augmentat més la facturació (36,2%) que els establiments independents (5,0%)
- Els establiments amb posicionament turístic més elevat també han augmentat més la facturació que la mitjana.

Per tant, **el saldo net mostra un creixement del +8%.**

Les tendències del sector

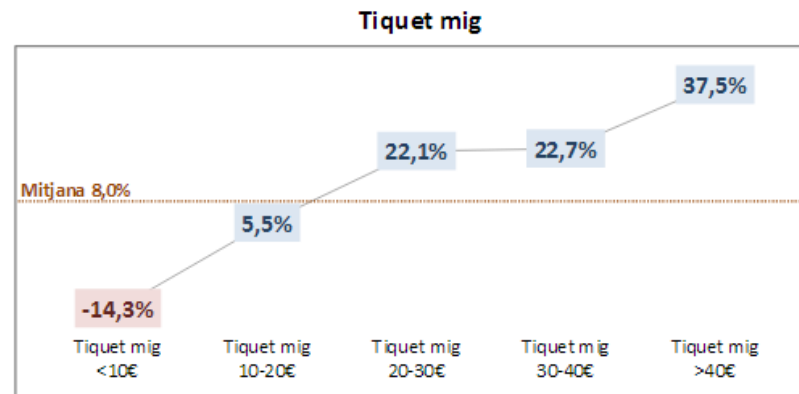
Els formats que més han crescut en facturació són: els **restaurants**, els establiments que pertanyen a **cadena organitzades**, els establiments amb **servei complet de dinar + sopar**, i els establiments amb **posicionament vers el segment turístic**.

Les tendències del sector

L'evolució del tiquet mitjà mostra un lleu creixement (de mitjana un +3,2%), pel que l'augment de facturació que s'ha registrat durant els darrers tres anys en el sector ha estat produït sobretot per un augment en l'afluència de clients i no tant per un augment de la despesa d'aquests.

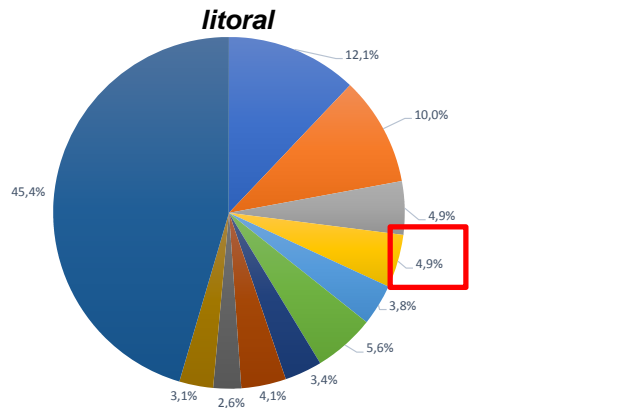

El balanç del sector de la restauració

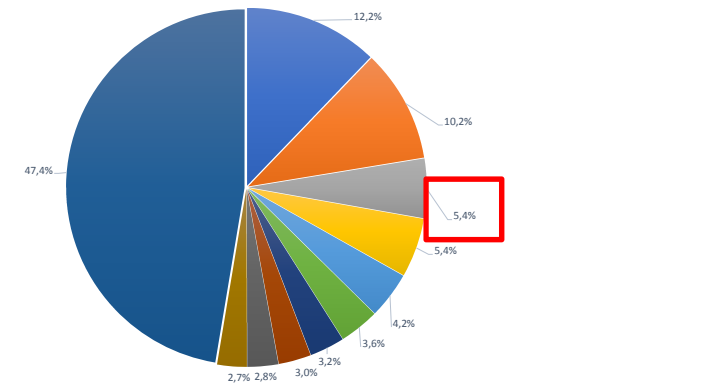
El sector de la restauració juga un paper molt important en l'economia de la ciutat que genera un VAB total de 787 milions d'euros, un 4,9% del total al litoral (i un 1,3% del total de la ciutat). En relació a la generació de llocs de treball directes, indirectes i induïts, els serveis de menjar i begudes genera 16.041 llocs, un 5,4% del total al litoral i gairebé un 2% del total de la ciutat. Tanmateix, El VAB per treballador (41.227€/treballador) se situa significativament per sota de la mitjana de 57.432 €/treballador d'impacte directe.

Distribució de l'impacte econòmic total per CCAE* al

- Comerç engròs i intermediaris, exc. vehicles motor
- Activitats immobiliàries
- Mediació financera, exc. assegurances i fons pensions
- Serveis d'allotjament
- Serveis informació i tecnologies de la informació
- Altres
- Comerç detall, exc. vehicles motor i motocicletes
- Serveis de menjar i begudes
- Construcció
- Serveis d'allotjament
- Activitats creatives, artístiques, espectacles, biblioteques i museus
- Emmagatzematge i activitats afins transport
- Activitats administratives oficina i auxiliars

Generació de llocs de treball total per CCAE al litoral

- Comerç detall, exc. vehicles motor i motocicletes
- Serveis de menjar i begudes
- Activitats administratives oficina i auxiliars
- Activitats associatives
- Serveis informació i tecnologies de la informació
- Comerç engròs i intermediaris, exc. vehicles motor
- Construcció
- Serveis d'allotjament
- Activitats creatives, artístiques, espectacles, biblioteques i museus
- Emmagatzematge i activitats afins transport

*CCAIE: Codi d'activitat econòmica, IDESCAT.

04

La Pesca

B

La pesca: activitat econòmica i forma de vida

La pesca pot considerar-se com una activitat de caça i de recol·lecció que té certes similituds amb l'agricultura. A diferència de les dues primeres, la pesca ha esdevingut una activitat econòmica important que avui dia pot tenir un caràcter industrial. Per això es fa una distinció entre pesca industrial i pesca artesanal o de petita escala.

A Barcelona i a tot el litoral català, hi ha pesqueres dels dos tipus. En tots dos casos, es tracta d'una activitat quotidiana, ja que s'ha de sortir a pescar dia rere dia; logística, pel fet que es desenvolupa a partir d'un punt del litoral d'on es surt i on s'ha de tornar; aleatòria, perquè mai es pot saber què es pescarà; depredadora, en fonamentar-se en la destrucció de la presa. A més a més és una activitat molt determinada per les condicions meteorològiques, que s'organitza en funció de la rapidesa en què es fa malbé el peix pescat i de forta dependència respecte al mercat.

La pesca també és una activitat fonamentalment masculina, ja que tradicionalment, i per arreu, els pescadors solen ser homes. Es realitza sobre un medi que no és apropiable privadament, ni el mar ni els peixos ho són. Pescar demana esforç i coneixement del medi; és un treball arriscat i perillós. Per tot això, per a molts, la pesca és quelcom més que una activitat: és una forma de vida, una forma de veure el món, una forma de conèixer i relacionar-se amb la natura a més d'una forma de guanyar-se la vida. (www.museudelapesca.org)

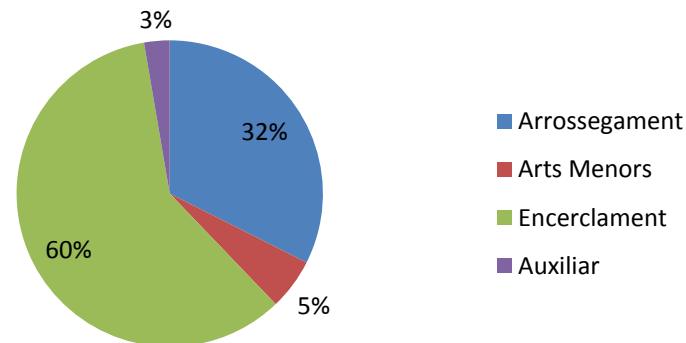

La pesca a Barcelona

A Barcelona es practica la pesca costanera i s'utilitza el moll de Pescadors del Port de Barcelona per desembarcar el producte i vendre'l a la Llotja del mateix moll.

La Flota pesquera del Port de Barcelona està especialitzada en l'encerclament, art de pesca per a la sardina i seitó, essent el port més important d'aquest tipus de pesca a Catalunya, amb 22 embarcacions d'un total de 37. Destaca però la poca flota amb arts menors, tan sols dues embarcacions comparades amb les 33 que té el port d'Arenys de Mar o les 25 del port de Badalona. Cal dir que la pesca amb arts menors és considerada la més respectuosa amb la biodiversitat marina.

Flota pesquera del Port de Barcelona

Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, 2016. Generalitat de Catalunya

La pesca a Barcelona

Segons les dades de la Confraria de Pescadors de Barcelona, l'any 2010 hi havia un total de 324 treballadors, els quals eren: 59 patrons d'embarcacions, 37 mecànics, 2 pràctics de Pesca, 2 xarxers, 224 marines.

La pesca és un ofici poc atractiu entre els joves, entre altres coses, per la duresa i perillositat del treball, les retribucions baixes i irregulars (sistema a la part), i la poca regulació laboral. Manquen treballadors en el sector, el que afavoreix la incorporació de pescadors immigrants a les tripulacions. Això té unes conseqüències directes en tot el procés formatiu dels pescadors, que avui ja no es limita a la formació inicial per aconseguir els títols corresponents, sinó que fa necessària una formació continuada que permeti una adaptació ràpida dels treballadors a les noves tecnologies a bord i a les noves normatives de seguretat i higiene en el treball. La formació dels pescadors es fa a l'Escola de Capacitació Nàuticopesquera de Catalunya, que té la seva seu a l'Ametlla de Mar i que, a Barcelona, també imparteix cursos a la Casa del Mar coordinadament amb la Confraria de Pescadors.

Cal tenir en compte també, que hi ha oficis relacionats amb la pesca que s'estan perdent, com és el cas del xarxer.

La comercialització del peix

Segons dades del Museu de la Pesca, a Catalunya només es pesca el 20% del peix que es consumeix. La diversificació de la producció i el creixement en la complexitat de les tècniques comercials ha produït transformacions importants en el nombre i en l'especialització dels peixaters, en els mitjans de transport i en la presentació dels productes, i sobretot en el desenvolupament d'un mercat del peix que ja té unes dimensions globals, com tenen altres sectors de la producció.

En un intent de donar valor afegit al peix fresc pescat a la Barceloneta, la Confraria de pescadors ha promogut la marca "Peix de la Barceloneta". Actualment té el recolzament de 150 establiments de restauració i de l'associació de comerciants del barri.

[\(http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/pesca/dar_comercialitzacio_peix/dar_promocio_i_consum/dar_peix_salvatge_marca_registrada/\)](http://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/pesca/dar_comercialitzacio_peix/dar_promocio_i_consum/dar_peix_salvatge_marca_registrada/)

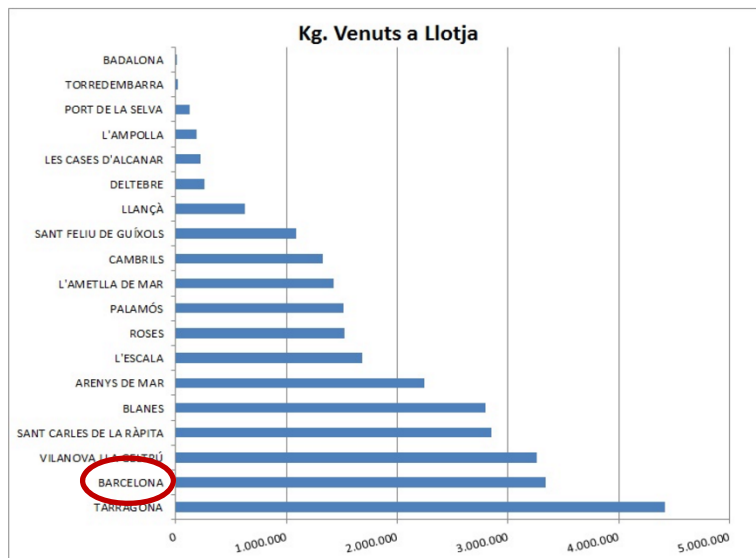

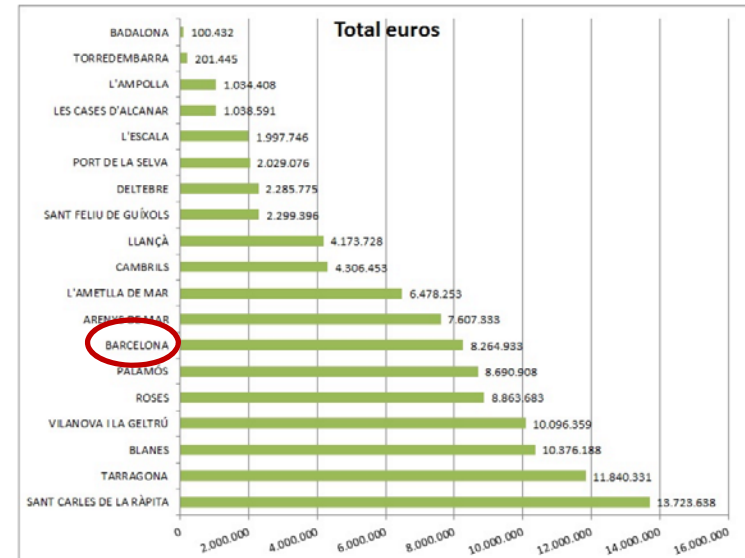
El balanç de l'activitat pesquera a Barcelona

El Port Pesquer de Barcelona és el segon més important de Catalunya pel que fa a captures i el setè en recaptació.

Captures en Kg. per llotja (2016)

Recaptació en € per llotja (2016)

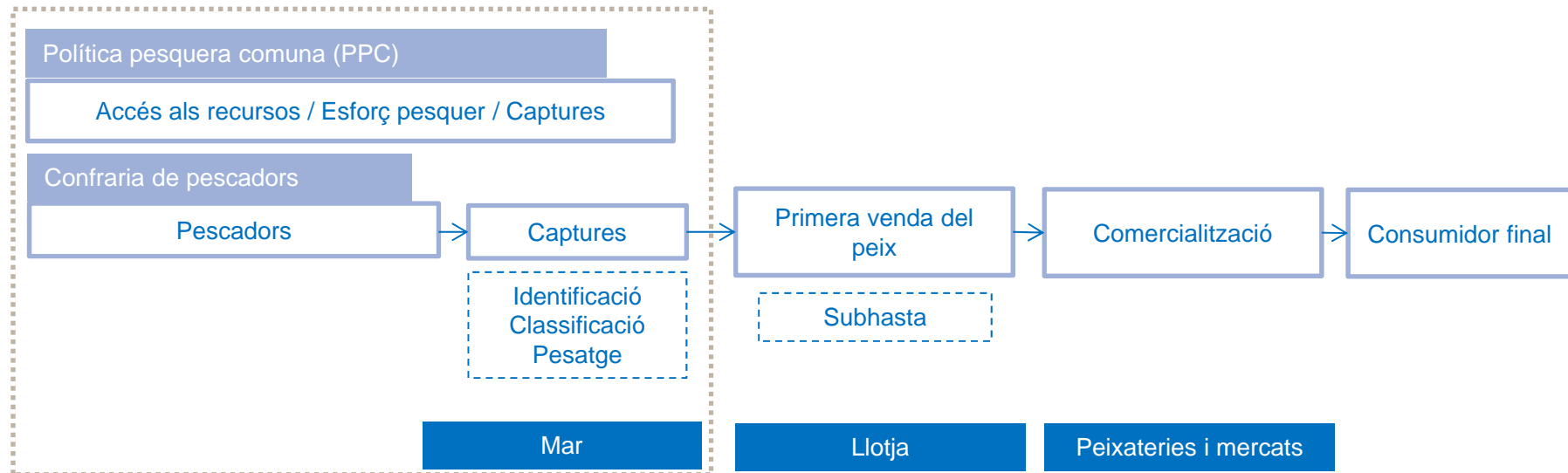

Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, 2016. Generalitat de Catalunya

La cadena de valor de la pesca

(*) La gestió de la Pesca ve regulada per la Política Pesquera Comuna (PPC) que estableix l'accés als recursos, l'esforç pesquer i limita les captures. A la Mediterrània es regula a través de la Resolució del Consell (EC) No 1967/2006, que estableix mesures de gestió i obligacions, i altres mesures tècniques per a la pesca a la Mediterrània. La PPC és d'obligat compliment, i afecta als pescadors fins que arriben amb les captures a port.

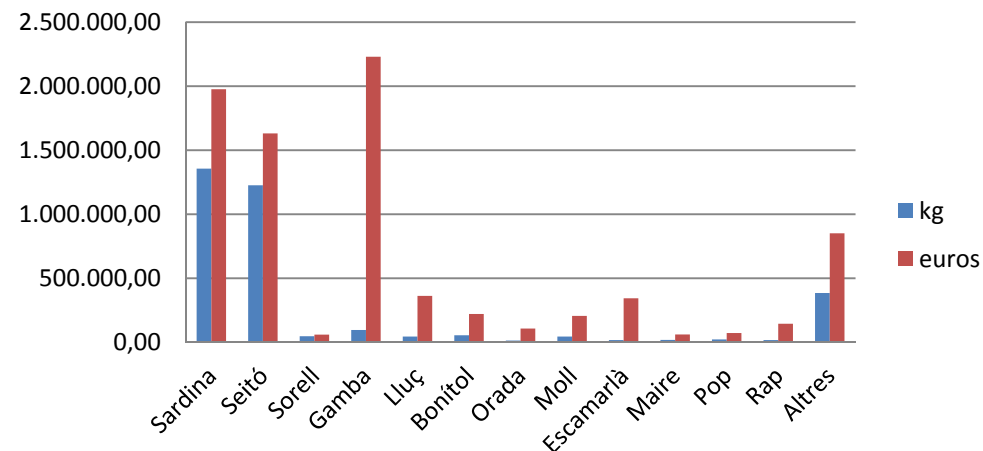
(*) Cadena de valor de la pesca. Elaboració pròpia.

El balanç de l'activitat pesquera a Barcelona

La gràfica d'espècies pescades a Barcelona mostra un elevat volum de captures de la sardina i el seitó, molt per sobre de les altres espècies però amb volums de recaptació molt més ajustats ja que la sardina i el peix, per la seva abundància, són espècies amb un preu de mercat baix. Per altra banda, destaca l'alt rendiment econòmic de la gamba comparat amb el baix volum de captura.

Espècies pescades a la Lotja de Barcelona (captures en kg i recaptació en euros)

Font: Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, 2016. Generalitat de Catalunya

Les tendències del sector pesquer a Barcelona

Pescaturisme: Podria definir-se com aquella activitat on les persones alienes a la tripulació s'embarquen amb una finalitat recreativa i turística en una embarcació de pesca professional, per conèixer in situ els mètodes i pràctiques pesqueres.

- Constitueix un mitjà de diversificació socioeconòmica de gran interès per al sector pesquer, oferint als pescadors professionals l'oportunitat d'ampliar la seva activitat mitjançant un servei que, a més a més de millorar les seves rendes, serveix, alhora, com a mecanisme de promoció i revaloració del seu ofici.
- Apropa al turista a la riquesa i a la complexitat del món de la pesca professional i, d'aquesta manera, pot conèixer la manera de viure, els hàbits, les costums i les peculiaritats del pescador i el seu entorn.
- Promociona les captures i els productes autòctons i, alhora, dota d'un valor afegit als productes frescos de la costa catalana.
- Promou l'educació ambiental mentre difon el coneixement del medi ambient, de les espècies, del seu cicle vital i del seu valor nutricional.
- Suposa una aplicació de l'estratègia comunitària de gestió integrada de les zones litorals, amb el propòsit que siguin sostenibles des d'un punt de vista ambiental i econòmic, fomentant, a més a més, la cohesió i la justícia social.

Les tendències del sector pesquer a Barcelona

Remodelació del port pesquer:

La zona del moll de Pescadors i del moll de Balears es remodelarà per la necessitat de substituir els vells edificis de la llotja i de la fàbrica de gel per uns de nous, alhora que s'incorporaran activitats complementàries a la pesca. La idea és combinar l'activitat pesquera amb l'ús ciutadà, ja que s'obrirà una zona d'esbarjo i de passeig que permetrà els ciutadans recuperar també la Torre del Rellotge.

Aquesta remodelació és una oportunitat per dinamitzar el sector i fer-lo més visible a la ciutadania.

05

El Sector Marítim i Nàutic

B

Descripció del sector marítim

El sector nàutic i marítim inclou a totes aquelles activitats vinculades a la navegació. Es distingeixen dues branques ben diferenciades: el transport marítim i la nàutica esportiva i d'esbarjo.

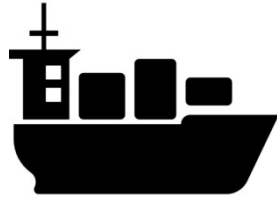
El **transport marítim** juga un paper essencial en el desenvolupament econòmic i social, i és un sector amb una enorme activitat a Barcelona tant pel que fa al transport de mercaderies com de persones. Aquest sector forma part de l'engranatge de les grans plataformes logístiques on tots els modes de transport hi són presents (transport multimodal, marítim, ferroviari, per carretera i aeri). El transport marítim actual s'organitza en tres àmbits d'activitat: el transport de mercaderies, el transport de persones i els serveis portuaris. Dins del transport de persones es poden distingir dos tipus, el transbordador o ferri, que enllaça dos punts regularment i el creuer, que transporta passatges per plaer, turisme i oci. Pel que fa als serveis portuaris trobem entre d'altres la càrrega i descàrrega de mercaderies, l'emmagatzematge i la inspecció i el control.

La cadena de valor del transport marítim de mercaderies

Arribada del vaixell al Port

Pràctic:

Orienta al capità en les maniobres d'entrada, amarrament i sortida

Descàrrega de la mercaderia

Consignatari:

Dóna servei al vaixell i a la tripulació al Port. Fa les gestions de caràcter administratiu

Aduaner:

Accepta o rebutja la càrrega (el vaixell lliura el Manifest). Si l'accepta es lliura el Permís de descàrrega

Posicionament en la terminal

Estibador:

Descarrega la mercaderia a partir de la llista numèrica i els plans de càrrega

Càrrega en vehicles de sortida

Zona de desconsolidació (en tinglados o explanada)

Client

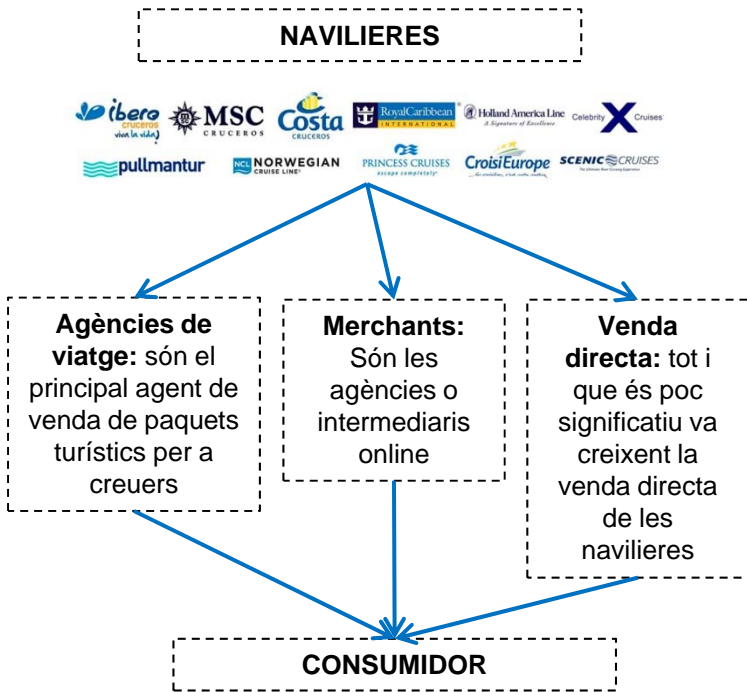
Transitari:

Mediador en les operacions de transport internacional. Organitza l'enllaç entre els diferents transportistes

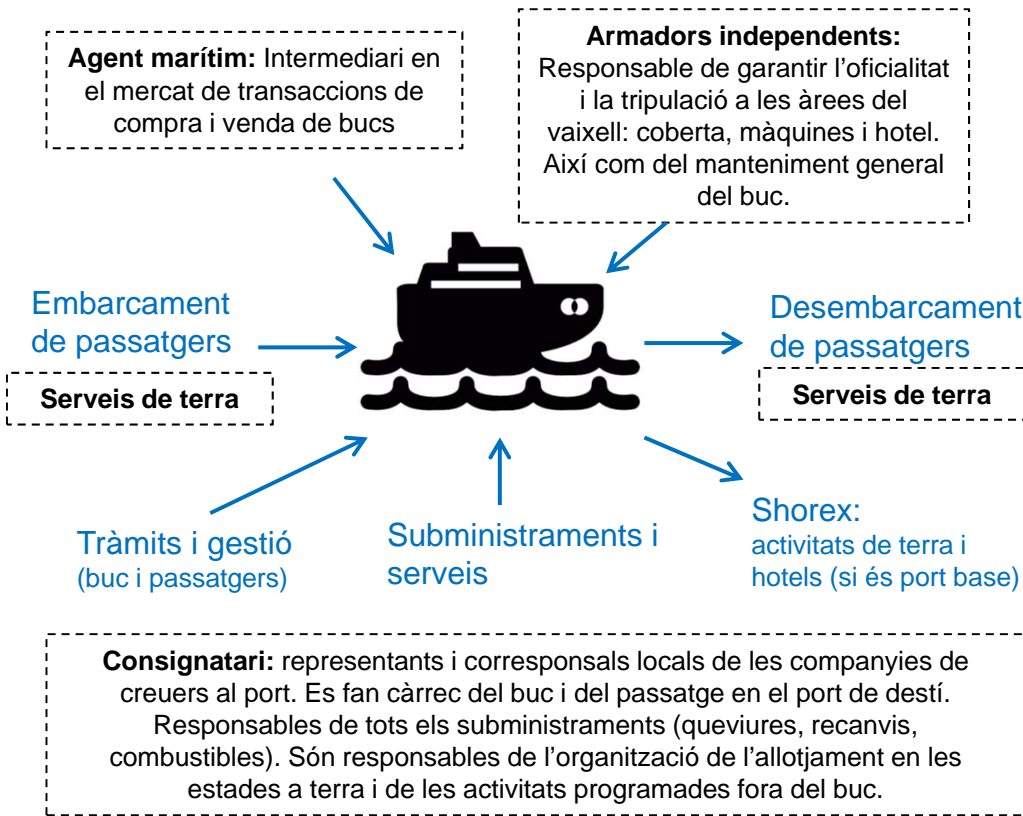

La cadena de valor del transport marítim de viages (creuers)

COMERCIALIZACIÓ DEL PRODUCTE

ORGANITZACIÓ DEL CREUER

El balanç del sector marítim

Les activitats marítimes que es realitzen en el Port de Barcelona tenen uns importants impactes socioeconòmics sobre la ciutat, l'àrea metropolitana i el conjunt del país. Segons el darrer estudi d'**Impacte Econòmic del Port de Barcelona, de l'any 2010**, el Port contribueix a l'economia general amb els següents elements:

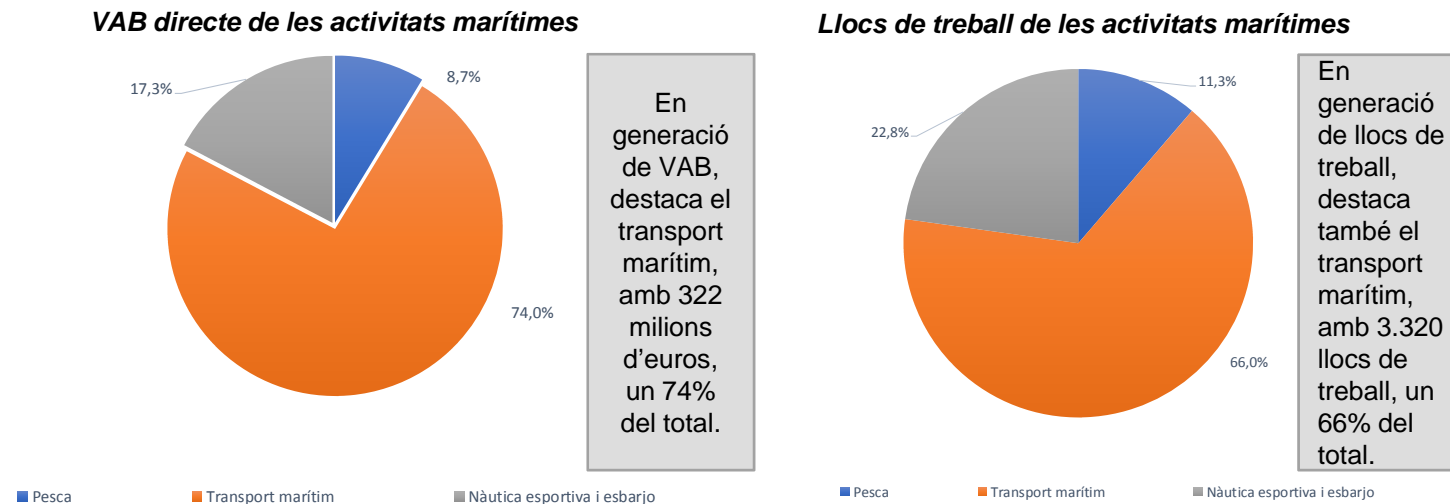
- Aporta un Valor Afegit Brut (VAB) anual de 2.300 milions d'Euros que es un 1,4% del VAB català i un 0,35% del VAB espanyol. D'aquests 2.300 milions d'Euros, 1.452 milions els produeixen directament les empreses de la Comunitat Portuària.
- Els llocs de treball que crea directament la Comunitat Portuària són 13.365. Si es sumen els indirectes i induïts s'arriba a la xifra de 32.101 ocupacions que depenen de les activitats del Port.

El balanç del sector marítim

Tanmateix, d'acord amb l'estudi de l'Institut Cerdà de 2017, si considerem el conjunt de les activitats marítimes que desenvolupem les empreses domiciliades a la ciutat de Barcelona (activitat pesquera, nàutica esportiva i d'esbarjo i transport marítim), l'impacte socioeconòmic del sector marítim sobre la ciutat augmenta en 984,6 milions d'euros de VAB total (454,5 de VAB directe), i l'ocupació en 13.742 llocs de feina totals, dels quals 5.034 són directes. No obstant això, l'anterior afirmació no és del tot rigorosa ja que una part de les empreses inclouen en l'anàlisi de l'Institut Cerdà formen part de la Comunitat Poretuària i, per tant, el seu VAB i plantilla estan comptabilitzats també en l'estudi del Port.

Les tendències del sector

Les tendències en el transport marítim estan molt influenciades per les dinàmiques del comerç internacional i els cicles de l'economia mundial.

- El tràfic mundial de contenidors seguirà augmentant, i amb més rellevància dels mercats asiàtics i africans, per als quals Barcelona està ben posicionada.
- Augmentaran el nombre d'aliances entre les grans companyies navilieres, amb la qual cosa també augmenten els nombre de consolidacions (organització i optimització de la càrrega). En aquests moments les quatre aliances més importants que estan dominant la indústria són:
 - **Ocean Three** (China Shipping, CMA CGM i United Arab Shipping)
 - **CKYHE Alliance** (COSCO, Evergreen, K-Line, Yang Ming i Hanjin (a finals del 2016 l'empresa va entrar en fallida)
 - **G6** (APL, Hapag-Lloyd, Hyundai MM, MOL, NYK i OOCL)
 - **2M** (Maersk Line i MSC) dins de la ruta Àsia-Europa. És la ruta de comerç més gran del món.
- Hi haurà un augment de les dimensions dels bucs i de la capacitat de càrrega i una certa estabilització del volum de la flota mundial.
- L'augment del calat i l'eslora dels vaixells generarà una pressió sobre els ports per engrandir les seves infraestructures.

Les tendències del sector

Les tendències globals del sector del transport de persones (creuers) apunten també cap a un augment de les dimensions dels vaixells en volum (pes i eslora) i en capacitat de transport de passatgers.

Creuer	GT (tonatge)	Passatgers	Any de construcció
Grand Princess	108.806	2.592	1998
Voyager of the Seas	137.280	3.114	1999
Carnival Conquest	110.000	2.974	2002
Diamond Princess	115.875	2.674	2004
Caribbean Princess	116.000	3.114	2004
Queen Mary 2	150.000	2.620	2004
Freedom of the Seas	158.000	3.600	2006
Allure of the Seas	220.000	5.400	2009

Aquest augment de la capacitat dels bucs també està generant una concentració d'operadors, ja que només les grans empreses es poden permetre grans vaixells i ser per tant més competitius tenint en compte l'economia d'escala. S'observa una clara globalització del sector i es presenta Àsia com a mercat emergent.

Pel que fa al producte creuer, s'ha observat que tendeixen a tenir una durada mitjana menor. Disminueix l'edat mitjana dels passatgers i es generen nous serveis per atendre les noves demandes. També es detecta una ampliació de la temporada dels creuers als ports del sud d'Europa gràcies a la climatologia.

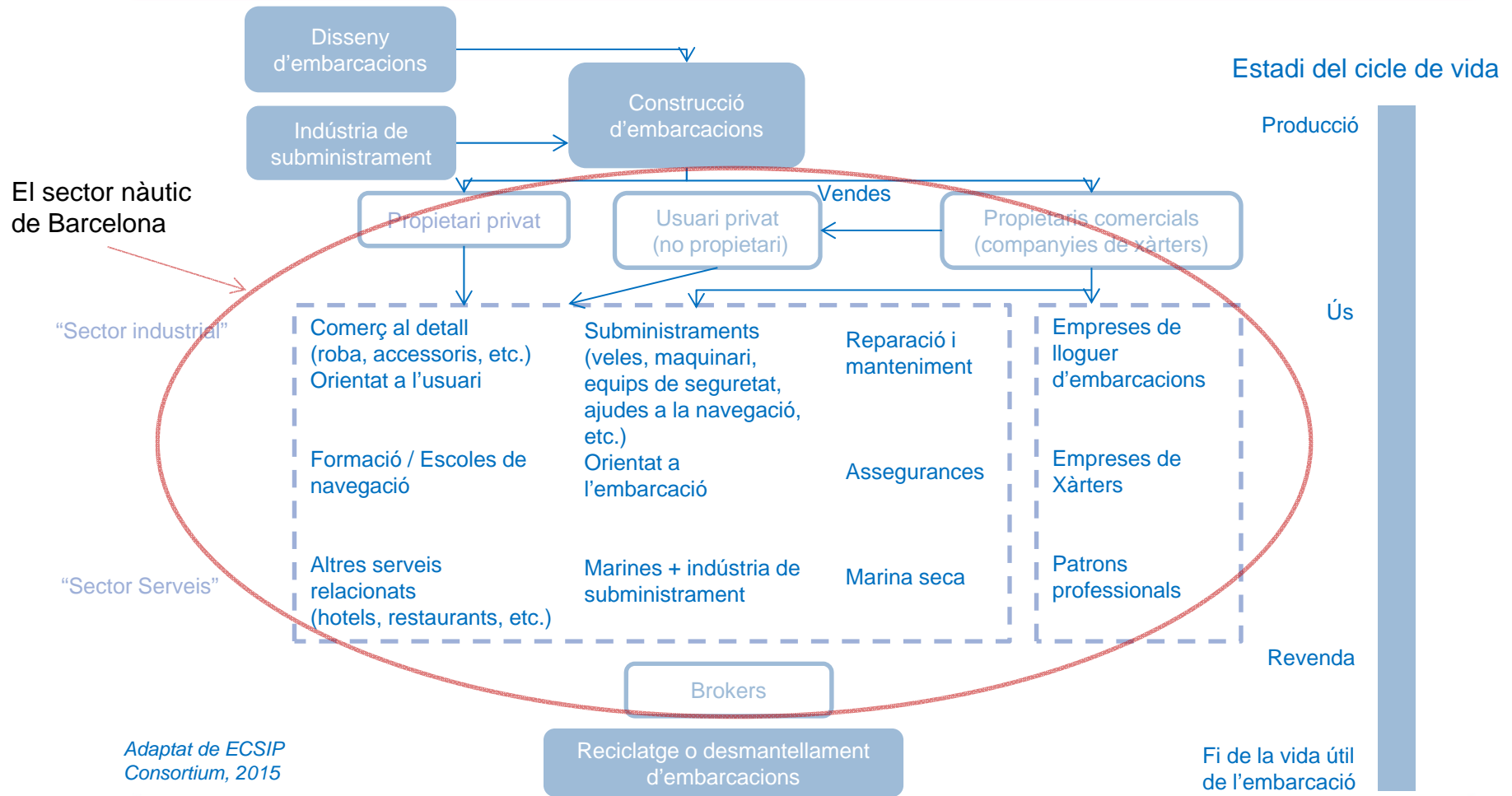
Descripció del sector de la nàutica esportiva i d'esbarjo

El **sector de la nàutica esportiva i d'esbarjo** compren totes aquelles activitats vinculades a les embarcacions esportives i d'esbarjo amb o sense motor, i els esports nàutics. És un sector heterogeni que inclou una petita fracció de moltes branques, com la construcció naval, la fabricació de motors, la gestió de ports esportius, les escoles nàutiques, el lloguer d'embarcacions, la distribució, l'electrònica i els accessoris.

La cadena de valor del Sector de la Nàutica esportiva i d'esbarjo

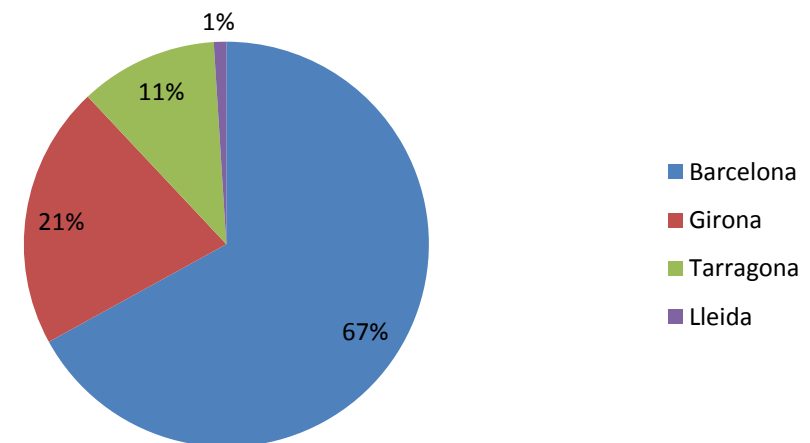

El balanç de l'activitat de la nàutica esportiva i d'esbarjo a Barcelona

La diapositiva anterior mostra la cadena de valor del sector nàutic tenint en compte tot el seu cicle de vida: des de la construcció de l'embarcació fins al seu desmantellament o reciclatge. Les empreses del sector nàutic de Barcelona estan principalment en la part del sector industrial (reparació i manteniment, subministraments nàutics, restauració, etc.) i serveis (amarraments, marina seca, etc.).

Es disposa de poques dades actualitzades del sector de la nàutica esportiva i d'esbarjo, però les existents (UB, 2012) apunten que Barcelona ciutat acull 353 empreses d'aquest sector. Les empreses del sector nàutic tenen en general dimensions de petita empresa amb una mitjana de 7 treballadors i una facturació d'1,5 milions d'Euros.

Percentatge d'empreses del sector nàutic per províncies

El balanç de l'activitat de la nàutica esportiva i d'esbarjo a Barcelona

Tal com indica l'estudi *"El clúster nàutic: anàlisi empresarial i impacte econòmic"* elaborat per la Cambra de Comerç el 2015, les dades del sector nàutic a nivell de l'Àrea Metropolitana de Barcelona són:

- **Sector Industrial:** Agrupa 137 empreses, factura 156,3 milions d'Euros i té 890 treballadors, és a dir, el 45% de les empreses, el 34% de la facturació i el 42% de l'ocupació directa. El seu subsector més important és el de "Reparació i manteniment d'embarcacions" que té 98 empreses, factura 116 milions d'Euros i ocupa 582 treballadors
- **Sector Serveis:** Hi ha 168 empreses que facturen 308,2 milions d'Euros i ocupen a 1.225 treballadors. El subsector més important és el de "Ports i marines" amb 38 empreses, facturació de 126,6 milions d'Euros i ocupa a 491 treballadors.

Si s'apliquen els multiplicadors de les taules Input-Output de l'economia catalana, la suma dels impactes directes, indirectes i induïts dona unes xifres pel sector nàutic a l'Àrea Metropolitana de Barcelona de 836 milions d'Euros i de 8.300 llocs de treball.

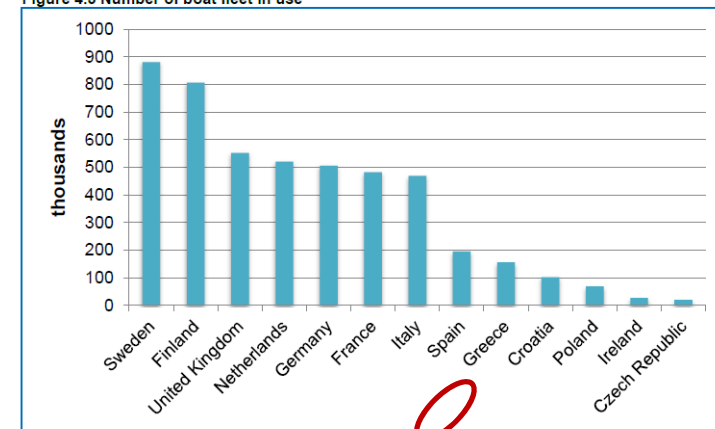

Les tendències del sector nàutic

Segons dades de les associacions d'industrials del sector, entre 2007 i 2014 les vendes d'embarcacions varen disminuir un 63%. El 2015, que és un any en que va començar una petita recuperació, es varen matricular 4.654 embarcacions a tot Espanya, mentre que l'any 2007 foren 12.617 les matriculacions. Segons dades fetes públiques en el darrer Saló Nàutic de Barcelona, l'augment de la demanda d'embarcacions va continuar aferrant-se. Cal ressaltar que el mercat de lloguer presenta un increment molt superior al creixement general de les matriculacions.

Malgrat la crisi dels darrers anys, les empreses de nàutica i molts experts consideren que aquest sector presenta moltes possibilitats de desenvolupament a Barcelona. Els arguments per aquesta visió més optimista són el baix *ratio* de nombre d'amarradors respecte la població de la ciutat, la poca promoció que s'ha fet fins ara de la pràctica dels esports nàutics i la comparació amb altres ciutats portuàries que amb menor nombre d'habitants disposen de major nombre d'amarradors i d'embarcacions.

Figure 4.3 Number of boat fleets in use⁶⁵

Source: ICOMIA report (2013).

Les tendències del sector nàutic

Són interessants també, les tendències que descriu l'estudi "*Nautica Competitiveness Study*" fet per ESCIP Consortium l'any 2015. Les principals conclusions pel sector de la nàutica esportiva a nivell europeu són les següents:

- Es confirma el canvi de tendència de la compra de l'embarcació al lloguer. En els darrers 10 anys l'edat mitjana dels propietaris de les embarcacions ha passat dels 45 als 55 anys. Això significa que els joves ja no compren vaixells. Per contra, el lloguer d'embarcacions s'ha popularitzat i està esdevenint una opció per a les vacances.
- La indústria europea de construcció d'embarcacions també ha patit fortament la crisi i necessitarà adaptar-se a les noves tendències de compra.
- Es confirma cada cop més que el sector dels serveis nàutics està molt vinculat al turisme, i que depèn molt de la capacitat d'atracció de la costa on està ubicada la marina i els serveis nàutics.
- Es fa palesa la importància d'harmonitzar la regulació: les diferències en la regulació nàutica en els diferents països europeus resten competitivitat. L'estudi apunta que Espanya és molt restrictiva respecte altres països de la UE pel que fa banderes, formació de tripulants i requeriments tècnics i de seguretat. Per contra no hi ha un reconeixement europeu de les diferents titulacions.